



Indsatsplan til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo i Høje-Taastrup Kommune



**Høje-Taastrup
Kommune**

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Lovgrundlag.....	3
3. Indsatsområde.....	3
4. Gyldighedsområde.....	4
5. Bekæmpelsespligt.....	4
5.1 Tidsfrister for bekæmpelse.....	4
6. Håndhævelse af planen.....	4
6.1 Kontrol og påbud.....	4
6.2 Klage.....	5
6.3 Straf.....	5
7. Bemyndigelse.....	5
8. Bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo, vejledning i bekæmpelsesmetoder.....	5
8.1 Kæmpe-Bjørneklos økologi.....	6
8.2 Rodstikning.....	6
8.3 Slåning.....	6
8.4 Skærmpapning.....	7
8.5 Græsning.....	8
8.6 Kemisk bekæmpelse	8
8.7 Afdækning med UV-tæt sort plastik.....	8
8.8 Brug af metoderne	8
9. Ikrafttrædelse.....	9

Vedtaget af Byrådet den 15-03-2016

1. Indledning

Kæmpe-Bjørneklo tilhører den gruppe af planter, der betegnes som invasive. Invasive planter udgør en alvorlig trussel mod den biologiske mangfoldighed, fordi de med deres typisk voldsomme vækst kvæler og fortrænger den naturlige vegetation, og fører til en ensartet og artsfattig natur. Ydermere forringes de rekreative og landskabelige værdier.

Kæmpe-Bjørneklo er den mest kendte invasive plante, hvilket desværre er et udtryk for, at den er vidt udbredt i Danmark. Kæmpe-Bjørneklo blev indført som haveplante i 1800-tallet, fra Kaukasus. Få årtier efter, at dyrkningen begyndte i private haver, forelå de første angivelser af Kæmpe-Bjørneklo som forvildet, men der skulle gå omkring 75 år inden den blev invasiv i den danske natur. I de seneste årtier har den bredt sig voldsomt især langs åer, på opgivne græsningsarealer og braklagte landbrugsarealer, men også i byerne langs veje, i parker og på industri-grunde.

I Høje-Taastrup Kommune findes planten mange forskellige steder, men kommunens indsats på kommunale arealer gennem mere end 15 år har bevirket, at planten er i tilbagegang eller helt udryddet på flere arealer. Kommunen har haft en indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo siden 2008, der pålægger såvel private lodsejere som offentlige myndigheder aktivt at gøre en indsats for at bekæmpe bjørneklo. Da bjørneklo fortsat er et problem i kommunen, er der foretaget en revision af indsatsplanen. Kæmpe-Bjørneklo kan kun bekæmpes gennem en fælles indsats, uanset om de er i offentligt eller privat eje. Beliggenhedskommunerne omkring Høje-Taastrup kommune har alle nu fået en indsatsplan og opgaven med at bekæmpe bjørneklo kan ske gennem en fælles indsats.

Denne indsatsplan til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo i Høje-Taastrup Kommune fastsætter bestemmelser for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo, på både private og offentlige arealer. Bekæmpelsespligten gælder alle bestande i kommunen, både alle kendte bestande, der er registreret i kommunens digitale kortsystem, samt de bestande der løbende kommer til.

Siden indsatsplanen blev vedtaget i 2008, er der fortsat kommet en del nye bjørneklobestande til, som dels ikke var registreret ved planens vedtagelse, og dels er opstået ved nyspredning gennem frø. Kommunen vil fortsætte arbejdet og løbende reducere bestandene. Det er målet at arbejde hen imod at Kæmpe-Bjørneklo stort set er forsvundet fra kommunen og ambitionen er, at planten er udryddet i 2025.

2. Lovgrundlag

I Lov om drift af landbrugsjorder, lov nr. 434 af 9. juni 2004 med senere ændringer, har Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri hjemmel til at træffe bestemmelser om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet. Endvidere kan Ministeren fastsætte regler for forebyggelse af udbredelse og bekæmpelse af uønskede plantearter.

Kæmpe-Bjørneklo er den hidtil eneste invasive plante, hvor denne lovgivning er benyttet. I bekendtgørelsen om bekæmpelse af kæmpebjørneklo, bekendtgørelse nr. 862 af 10. september 2009 gives kommunalbestyrelsen hjemmel til at pålægge ejere af arealer, hvor der findes Kæmpe-Bjørneklo, at bekæmpe planten i henhold til en endelig og vedtaget indsatsplan.

3. Indsatsområde

Hele Høje-Taastrup Kommunes geografiske område er indsatsområde.

4. Gyldighedsområde

Indsatsplanen gælder for alle ejere og brugere af arealer, såvel private som offentlige, hvor der findes Kæmpe-Bjørneklo, i Høje-Taastrup Kommune.

5. Bekæmpelsespligt

Ejere og brugere af arealer, hvor der findes Kæmpe-Bjørneklo, har i medfør af denne indsatsplan, pligt til at bekæmpe planten. Planterne skal bekæmpes indenfor nedenstående minimumsfrister (se punkt 5.1).

Hvis bestemmelserne i denne indsatsplan ikke overholdes, kan ejeren eller brugeren af det pågældende areal påbydes at foretage bekæmpelsen med en frist på ikke under 14 dage. Manglende overholdelse af påbuddet kan medføre bødestraf.

Bekæmpelsen skal udføres på en sådan måde, at der på intet tidspunkt i indsatsperioden sker yderligere spredning af planten, hvilket vil sige at ingen planter må sætte frø. Bekæmpelse skal endvidere medføre at den enkelte plante indenfor indsatsområdet dør.

5.1 Tidsfrister for bekæmpelse

Kæmpe-bjørneko er tidligt fremme om foråret, og allerede sidst i marts begynder planter at komme til syne. En god indsats i det tidlige forår, vil gøre det lettere at holde trit med bjørneklobestanden. Et godt råd for at komme bjørneklo til livs er at gennemgå bestanden hver 2. til 3. uge.

Ingen planter må gå i blomst og sætte frø.

Fra midt i juni begynder bjørneklo-planten at blomstre. Vær opmærksom på, at ved skærmbekæmpelse kan blomsterstanden ligge og eftermodne. Er der foretaget skærmbekæmpelse sætter planten inden for godt 3 uger "panikblomster" efter beskæring. Særlige livskraftige planter kan sætte panikblomst helt hen i september.

Minimumsfrister for bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo:

1. bekæmpelse skal være foretaget senest 1. maj
2. bekæmpelse skal være foretaget senest 1. juni
3. bekæmpelse skal være foretaget senest 1. juli
4. bekæmpelse skal være foretaget senest 15. august

6. Håndhævelse af indsatsplanen

Ved vedtagelsen af denne plan pålægges private såvel som offentlige lodsejere, at foretage en effektiv bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo på egne arealer i Høje-Taastrup kommune. Formålet er at udrydde planten i kommunen. Det er i den forbindelse vigtigt med en god dialog mellem kommunen og de private lodsejere, og at borgerne arbejder positivt sammen med kommunen i kampen mod Kæmpe-Bjørneklo. Kommunen kan hjælpe med vejledning i, hvordan en bestand bekæmpes mest rationelt.

6. 1 Kontrol og påbud

For at sikre en effektiv og målrettet indsats med baggrund i indsatsplanens bestemmelser kan

Høje-Taastrup kommune kontrollere indsatsen på arealer, der er omfattet af indsatsplanen. Kommunen har derfor til enhver tid, og mod behørig legitimation, adgang til arealer, der er omfattet af indsatsplanen.

Konstaterer Høje-Taastrup Kommune, at bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo ikke foretages i henhold til bestemmelserne i denne indsatsplan, kan kommunen meddele den pågældende ejer eller bruger påbud om at foretage bekæmpelsen.

6.2 Klage

Høje-Taastrup Kommunes afgørelser efter bestemmelserne i denne indsatsplan kan påklages til NaturErhvervstyrelsen.

6.3 Straf

Undladelse af at efterkomme et påbud om at foretage bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo straffes med bøde.

7. Bemyndigelse

Kommunalbestyrelsen har bemyndiget Teknik og Miljøcentret til at træffe afgørelser efter denne indsatsplan.

8. Bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo – vejledning i bekæmpelsesmetoder

Gennem mange år er Kæmpe-Bjørneklo forsøgt bekæmpet rundt om i landet med meget svingende resultat. Mange metoder har været anvendt og mange myter om bekæmpelsen har eksisteret. Selvom der blandt fagfolk og erfarne bekæmpere efterhånden er konsensus omkring de mest effektive metoder, så er det ikke altid at disse metoder når ud og bliver anvendt. Der foregår derfor stadig megen nytteløs bekæmpelse, hvor resultaterne udebliver eller er lang tid undervejs.

For at undgå denne situation i Høje-Taastrup Kommune gennemgås Kæmpe-Bjørneklos økologi og de enkelte bekæmpelsesmetoder nedenfor, med udgangspunkt i den nyeste viden. Der er således tale om en vejledning i, hvordan Kæmpe-Bjørneklo kan bekæmpes. Den bekæmpelsesmetode, der er bedst egnet i det enkelte tilfælde, er afhængig af en række faktorer som bestandsstørrelse, tæthed af Kæmpe-Bjørneklo, terræn og tilgængelighed. Det kan derfor nogen gange være en god idé at kombinere metoderne eller ændre bekæmpelsesmetode undervejs i et bekæmpelsesforløb.

8.1 Kæmpe-Bjørneklos økologi

Kæmpe-Bjørneklo er en skærmpolante som normalt bliver 2-5 m høj med op til 3 m lange blade. Stænglen kan blive 10 cm i diameter og er furet, typisk håret og med rødlig pletter ved basis. Nyspirede planter har runde blade, men disse bliver efterhånden takkede og fuldt udviklede blade er håndfligede med opblæste bladskeder. Blomsterne er hvide og er samlet i en skærm for enden af stænglen. Skærmene er 0,5 m brede med 50-150 grene og der kan være mere end 80.000 blomster på en enkelt plante. Blomstringen sker fra juni-august. De grønne frugter (frø) dannes fra juli, hvorefter de tørrer ind og bliver brunlige.

Kæmpe-Bjørneklo er en 2-flerårig plante, som dør efter frøsætning. Alt efter vækstbetingelserne kan planten udskyde blomstringen indtil, at der er opbygget tilstrækkelig energireserver i roden til at gennemføre blomstringen. Planten kan ikke formere sig vegetativt, dvs. skærer man roden over under vækstpunktet, dør planten. Formering sker udelukkende ved frø. Langt de fleste frø som planten producerer, lander tæt ved moderplanten, kun ved åer, veje og forblæste åbne landskaber kan frøene spredes langt. I tætte bestande kan

jordoverfladen indeholde 12.000 frø/m² om efteråret. Selvom nogle frø dør i løbet af vinteren, er der normalt mere end 2.000 spiredygtige frø/m² om foråret. Ved forårets spiring tømmes Kæmpe-Bjørneklos frøbank næsten helt for frø og i marts/april kan kimplanterne stå meget tæt med flere tusind pr m². Enkelte frø forbliver i dvaletilstand, og kan overleve i jorden i op til 10 år. Med en så tæt bestand er det klart, at langt de fleste kimplanter vil dø som følge af indbyrdes konkurrence eller skygges bort af større planter. Med dette kendskab til plantens økologi bliver en effektiv bekæmpelsesstrategi at forhindre frøsætning, og lade flest mulige planter dø ved intern konkurrence.

Inden bekæmpelsen starter, er det vigtigt at gøre sig klart, at Kæmpe-Bjørneklo er sundhedsskadelig. Alle plantens dele indeholder kemiske stoffer kaldet furanocoumariner, som ved hudkontakt og sollys udløser en fototoksisk reaktion i huden. Med andre ord gør plantesaften huden ekstremt følsom over for sollys og medfører alvorlige forbrændinger. Påvirkede hudområder kan forblive følsomme overfor sollys i årevis. Kontakt med planten er helt smertefri, så man kan få alvorlige forbrændinger uden, at man bemærker det. Ved bekæmpelse af planten er det derfor vigtigt, at man undgår hudkontakt med planten også selvom solen ikke skinner. Påklædning med syntetiske vandafvisende materialer er at foretrække, da fibrene i bomuld og lærred opsuger plantesaften og kan gennembøres af plantens hår. Lange handsker og langt tøj er en nødvendighed, og skal man slå planten, bør ansigtet beskyttes af visir eller beskyttelsesbriller. Pas på at klø i ansigtet, eller på anden hud med handskerne på, og fortag så vidt mulig bekæmpelsen tidligt eller sent på dagen, når solen står lavt. Gør det til en vane at vaske udsatte hudpartier (typisk ansigt, hals, hænder og underarme) hver gang der er en pause. Får man plantesaft på huden skal der straks afvaskes med vand og sæbe og hudområdet skal beskyttes mod sollys i mindst 48 timer. Er skaden sket, kan cortisoncreme nedsætte skadernes omfang og mindske smerter, og sørg for efterfølgende at bruge solcreme på de berørte partier.

8.2 Rodstikning

Rodstikning foregår med en almindelig spade, som evt. kan skærpes undervejs. Ved at skære plantens rod over under vækstpunktet, dør den. Vækstpunktet ligger typisk 0-2 cm under jordoverfladen, så det er normalt tilstrækkeligt at rodstikke den i 2-3 cm's dybde. Ofte ser man, at det anbefales at rodstikke i 10 cm dybde eller helt grave roden op, men det er spild af tid og kræfter. Vækstpunktet er der, hvor bladene udspringer, så en rodstukket plante, hvor et blad med et stykke rod kommer op er tilstrækkelig. En god sammenligning er gulerødder med top, når man skærer toppen af dem sidder der også et stykke rod og præcis sådan skal man rodstikke Kæmpe-Bjørneklo. Rodstumpen med bladet på kan gro videre, hvis den lægges på fugtig bar jord. Ved rodstikning er det derfor en god idé, at lægge rødderne på allerede opgravede planter, så der ikke er jordkontakt.

Rodstikning kan foregå i hele vækstsæsonen, men typisk er arbejdet rarest om foråret, hvor planterne er små, og hvor det ikke er så varmt. Rodstikning kan påbegyndes straks i spredte bestande, eller skyggeundertrykte bestande i krat, hvor der ikke er risiko for at aktivere frøbanken. Der må ikke rodstikkes i tætte bestande, førend at frøsætning har været forhindret i 2-3 år. Er man for ivrig og bortgraver tætte bestande uden omtanke risikere man året efter at stå med 100 gange så mange individer.

Rodstikning er en meget effektiv metode, som muliggør en ret hurtig udryddelse af planten, hvis det gøres systematisk. Når først metoden er indøvet, kan der rodstikkes op i mod 300 planter i timen, hvis man går til den. Rodstikning er dog hårdt fysisk arbejde, men dens effektivitet på lang sigt gør den til en højst anbefalet metode i selv store bestande.

8.3 Slåning

Slåning er en ofte benyttet metode til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo. Det kan enten gøres maskinelt eller med le. Planten dør ikke af slåning og kan overleve selv i græsplæner. Væksten hæmmes noget og rodens energireserver tømmes langsomt, men hvis man ikke

sørger for at slå meget hyppigt, vil man blot give bestanden en fordel, idet man slår de store planter, så der kommer lys til de små, og derved kan slåning give en tættere bestand. Der er desværre eksempler på at slåning kan være med til at holde en bestand i live og sågar hjælpe til at sprede planten. I en bestand som slås sjældent, vil de blomstrende planter kunne nå at sætte frø. Disse frø spredes så af maskinen rundt på det slåede areal, hvorved det bliver næsten umuligt at udrydde bestanden. Ved brug af håndholdte redskaber er det vigtigt, at man er helt tildækket, da man ellers risikerer at få plantens giftige saft på huden. Det kan ikke anbefales at bruge buskrydder eller andre roterende redskaber, da de smadrede plantedele kan udsende en sky af giftig plantesaft, som er skadelig at indånde.

Flere steder slås bestandene med le for at holde dem nede. Derved kan frøsætning hindres, da lesugning typisk indeholder en overvågning af blomstrende planter. Der må dog påregnes at slå med le mindst 5 gange årligt over måske 10 år før en bestand er død ved udpining. Dette holdt op imod, at man kan rodstikke 300 planter pr. time, kan slåning sjældent betale sig i det lange løb.

8.4 Skærmmkapning

Skærmmkapning er en variant af slåning, hvor man kun går efter de blomstrende planter. Skærmmkapning er en meget vigtig bekæmpelsesform, hvor frøsætning meget effektivt hindres. Hvis man skærmmkapper på det helt rigtige tidspunkt, kan man være heldig at planten dør, men i de fleste tilfælde vil planten sætte nye blomster fra roden eller fra stænglen, såkaldte panikskud, som så skal skærmmkappes 2-3 uger senere.

Det optimale tidspunkt for skærmmkapning er, når de blomstrende planter begynder at sætte frø. På dette tidspunkt har roden opbrugt næsten al sin energi, så der er sjældent energi til endnu en blomstring. Samtidig er frøene så uudviklede at de ikke kan færdigmodne, hvis de fjernes fra planten. Det bedste redskab til skærmmkapning er en skarpsleben kraftig le. Først slås stænglen over, så langt ned at grundbladene også skæres over. Det er vigtigt at plantens grundblade skæres over, da de ellers kan levere energi til roden, hvorved der helt sikkert kommer panikblomster. Når stænglen er fældet, skal man slå skærmen af så højt oppe som muligt. Hvis man blot fælder stænglen, vil frøene suge næring til sig fra stænglen og færdigmodne på denne. Som udgangspunkt skal man fjerne skærmen, så de ikke eftermodner. Hvis der skærmmkappes på den rigtige måde og tidspunkt, er det ikke nødvendigt at samle skærmmene ind og destruere dem. Selv når skærmmene står med grønne halvmodne frø, kan disse ikke færdigmodne, hvis de skærmmkappes tilstrækkeligt højt oppe, jo mere stængel de har med sig, jo større risiko for spiredygtige frø. Er frøene blevet brune, når man skærmmkapper, skal skærmmene indsamles, hvilket er meget tidskrævende og besværligt. Under skærmmkapning skal man kun slå de blomstrende planter, så de andre store planter kan fortsætte med at skygge de små ihjel.

Ved skærmmkapning er det næsten umuligt at undgå at komme i kontakt med planten. Skærmmene sidder typisk i 4-5 m's højde og bladene danner en skov i mandshøjde, og derfor er det meget vigtigt med rigtig og beskyttende påklædning. Skærmmkapning bør ikke foregå i sollys, så typisk skal der skærmmkappes tidligt om morgenen eller sent om aftenen.

Da formålet med skærmmkapning er at hindre frøsætning, foregår denne bekæmpelse i blomstringen fra slutningen af juni til september. I sommerferien er det vigtigt at huske en ferieafløser. Særligt livskraftige planter kan sætte blomster hen i september.

8.5 Græsning

Græsning er en særdeles effektiv måde at bekæmpe Kæmpe-Bjørneklo på. Får er især gode,

mens kvægs indsats afhænger af race. Ligeledes skal kvæg gerne vænne sig til planten før de æder løs, hvor imod får ofte spiser Kæmpe-Bjørneklo før andre planter. Man kan med fordel sætter dyrene tidligt ud i stort antal (20-30 får pr ha), så kan selv enorme bestande hurtigt decimeres. Når Kæmpe-Bjørnekloens grokraft svækkes først på sommeren, sænkes græsningstrykket til 5-10 får pr. ha. Får dyrene skader af plantesaften, i form af forbrænding og betændelse, skal de fjernes fra arealet og fra direkte sollys. Græsning er en både billig og effektiv bekæmpelsesmetode, hvor der er tale om store bestande.

8.6 Kemisk bekæmpelse

Sprøjtning med glyphosat kan bekæmpe Kæmpe-Bjørneklo, men af hensyn til drikkevandsforsyningen, der er baseret på grundvand, bør al ukrudtsbekæmpelse foregå uden brug af pesticider. Høje-Taastrup Kommune benytter ikke pesticider til bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Hvis man vil sprøjte Kæmpe-Bjørneklo, bør det ske, når planterne er 20-25 cm høje, inden de store bjørnekloplanter dækker de små, så de ikke rammes. Behandlingen skal typisk gentages med ca. 10 dages mellemrum. Størst effekt af sprøjtning fås i maj.

Glyphosat dræber alle plantearter, så hvor Kæmpe-Bjørneklo står i anden vegetation, bør der bruges sprøjteskærm, weedwiper eller tilsvarende, der sikrer, at den omkringstående vegetation ikke påvirkes af sprøjtningen. Bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo med sprøjtning tager mange år, og et godt alternativ er at sprøjte tætte bestande og supplere med rodstikning. Sprøjtning må ikke udføres på beskyttede naturtyper (enge, moser, overdrev, vandløbsbræmmer og søbredder) omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 uden en forudgående dispensation fra kommunen.

8.7 Afdækning med UV-tæt sort plastik

Afdækning med plastik kan være en meget effektiv metode til bekæmpelse af en tæt bestand af bjørnekloplanter med både store planter og tusindvis af nyspirede planter. Plastikken skal være UV-tæt, samt sort og kan typisk købes i landbrugs-grovvareselskaber i større partier på 6x50 meter.

Plastikken udlægges i foråret og senest i slutningen af april, da planterne ellers vil være for store efter dette tidspunkt. Plastikken skal ligge i mindst 3 måneder på arealet og i den periode bliver alle planter "brændt/kogt". For at metoden er effektiv, er det vigtigt, at lokaliteten er ryddet for eventuel krat og i øvrigt er egnet til at lægge plastik ud på. Når man udlægger plastikken er det vigtigt, at der er plads til at bjørnekloplanterne kan strække sig uden at plastikken ryger af og der slipper lys ind til planterne. Plastikken skal være solidt fastgjort på arealet, så den ikke flyver af i blæsevejr, f.eks. med sten eller jord i mindre poser. Det anbefales, at der bruges jordpose/sten for hver 1 til 2 meter. Overlappes der med flere baner af plastik, bruges ca. 1 meter overlap, for at sikre at der ikke kommer huller i plastafdækningen. Vær omhyggelig med overlap og kanter, så der ikke slipper lys ind. Der skal løbende holdes øje med at plastikken ikke flyver væk eller løsner sig, for at sikre en effektiv bekæmpelse.

De følgende år er det vigtigt at tilse og kontrollere arealet, hvis der skulle dukke enkelte nye planter op.

8.8 Brug af metoderne

Grundighed og konsekvens er kodeord, når det gælder bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo. Det kan langt bedre svare sig, at rydde et hjørne af en bestand fuldstændigt end at holde hele bestanden halvt nede. Vær systematisk og sørg for at lave meget kontrol og opfølgning på det udførte arbejde. Ved rodstikning kan man nå langt på en halv dag, men gør man så ikke mere kan resultatet ikke ses næste år. Bruger man der imod lige en time på at tage de

individer man overså første gang, er området næsten sikkert bjørneklofrit fremover. Ligeledes med skærmbekæmpning er det meget vigtigt, at man følger op på den første indsats. Kommer man ud til et skærmbekæmpet område ugen efter vil man være overrasket over, hvor mange man overså første gang, og hvor mange nye, der ud af det blå er skudt op i krattet. Hyppig overvågning og kontrol med bestandene kan spare en for mange ærgrelser.

Sørg for at vurdere bestanden inden du starter. Er bestanden tæt? Er der mange små individer? Ja så skal der først ske en udtynding i bestanden ved konkurrence og "selvudskygning", evt. med skærmbekæmpning et par år, inden der påbegyndes rodstikning, eller sprøjtning. Egner arealet sig til det, er en bekæmpelsesmulighed også at dække arealet med sort plast. Består bestanden af spredte individer, kan rodstikning startes med det samme.

Følges anvisningerne her vil mange af bestandene hurtigt kunne udryddes. Og husk at hvis opgaven synes uoverskuelig, så står kommunen klar med råd og vejledning.

9. I krafttrædelse

Indsatsplanen træder i kraft ved vedtagelse af Plan- og Miljøudvalget og erstatter første indsatsplan vedtaget august 2008.

Vedtaget af Plan- og Miljøudvalget den ...

Hjemmesider:

Hvis du gerne vil læse mere, kan du finde yderligere oplysninger om Kæmpe-Bjørneklo og hvordan du bekæmper planten, på kommunens hjemmeside. Desuden kan bjørneklobestændenes udbredelse i kommunen findes på kort på hjemmesiden.